

ТАНЫМДЫҚ ЭКСКУРСИЯНЫҢ ӨЗІРЛЕМЕСІ

Такырыбы: «Мектепке саяхат: мектеппен, кітапханамен, спорт залымен және асханамен танысу»

Қатысушылар: болашақ бірінші сынып оқушылары.

Өткізу орны: мектеп ғимараты, кітапхана, дене шынықтыру залы, асхана.

Ұзақтығы: 40–50 минут.

Жауапты мамандар: мектепалды даярлық тобының тәрбиешісі, бастауыш сынып мұғалімі, кітапханашы, дене шынықтыру мұғалімі, асхана қызметкері.

Мақсаты

Балаларды мектептің құрылымымен, оқу кабинеттерімен, кітапханасымен, дене шынықтыру залымен және асханасымен таныстыру; мектеп өміріне деген қызығушылығын арттыру, жаңа ортаға жағымды көзқарасын қалыптастыру және болашақ оқушылардың мектепке психологиялық бейімделуіне жағдай жасау.

Міндеттері

Білімділік:

- Мектептің негізгі бөлімдері мен олардың қызметі туралы түсінік қалыптастыру.
- Кітапхана, спорт залы және асхананың не үшін қажет екенін түсіндіру.
- Мектептің ішкі тәртіп ережелерімен таныстыру.

Дамытушылық:

- Балалардың танымдық белсенділігін, байқағыштығын және сөздік қорын дамыту.
- Сұрақтарға жауап беру, өз ойын жеткізу және көргендерін әңгімелеу дағдыларын жетілдіру.
- Қоршаған ортаға қызығушылығын арттыру.

Тәрбиелік:

- Мектеп мүлкіне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
- Кітапты күтіп ұстау, спорттық құралдарды қауіпсіз пайдалану және асханадағы әдеп ережелерін сақтауға үйрету.
- Үлкендерді құрметтеуге, бір-біріне көмектесуге және тәртіп сақтауға баулу.

Күтілетін нәтиже

Тәрбиешілерімен бірге:

- мектептің мектеп бағамдарын ажырата алады;
- кішілікпен, сыйлаумен және ақпаратпен қызығуын түсінеді;
- мектептің ішкі ережелерін тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін біледі;
- мектепке деген жауапкершілікпен қатынастырады;
- Болысшы оқушы ретінде өзіне қажетті дағдылар туралы түсінік алады.

Қажетті құрал-жабдықтар

Мектептің бөлмелері туралы суреттер, кітаптар, спорттық құралдар, қауіпсіздік ережелеріне арналған көрнекіліктер, сұрақтар жазылған карточкалар.

Іс-шараның барысы

I. Ұйымдастыру кезеңі

Тәрбиешінің сөзі:

– Сәлеметсіңдер ме, балалар! Бүгін біз бәріміз үшін ерекше саяхатқа шығамыз. Біз мектепке қонаққа келдік. Мектептің қандай екенін, онда кімдер жұмыс істейтінін және балалардың немен айналысатынын білеміз.

– Кім мектепке барғысы келеді? Мектепте не үйренеміз деп ойлайсындар?

Балалардың жауаптары тыңдалады.

– Өте жақсы! Мектепте біз әріптерді танып, оқуды, жазуды, есептеуді үйренеміз. Сонымен қатар достар табамыз, кітап оқимыз, спортпен айналысамыз және көп жаңа нәрсе білеміз. Ендеше, саяхатымызды бастайық!

Қауіпсіздік ережелерімен таныстыру:

- Бір-бірімізден қалмай, топпен жүреміз.
- Дәлізде жүгірмейміз және қатты шуламаймыз.
- Мұғалімнің нұсқауларын тыңдаймыз.
- Рұқсатсыз бөлмелерге кірмейміз және заттарды ұстамаймыз.
- Бір-бірімізге көмектесіп, әдептілік сақтаймыз.

II. Бірінші аялдама – «Мектеппен танысу»

Балалар мектептің кіреберісімен, дәлізімен және оқу кабинеттерімен танысады.

Мұғалімнің түсіндірмесі:

– Балалар, бұл – біздің мектебіміз. Мектепте көптеген балалар білім алады. Мұнда мұғалімдер сабақ береді, ал оқушылар жаңа білім үйренеді.

– Мынау – оқу кабинеті. Мұнда оқушылар партаға отырып, мұғалімді тыңдайды, кітаппен жұмыс істейді, жазады, сурет салады және түрлі тапсырмалар орындайды.

– Мектепте кітапхана, спорт залы, асхана және басқа да қажетті бөлмелер бар. Әр бөлменің өз қызметі болады.

Балаларға қойылатын сұрақтар:

1. Мектепке не үшін келеміз?
2. Мұғалім не істейді?
3. Оқушылар сабақта немен айналысады?
4. Мектепте қандай ережелерді сақтау керек?

Дидактикалық ойын: «Мектепке не қажет?»

Тәрбиеші балаларға түрлі заттардың суреттерін көрсетеді: кітап, дәптер, доп, қасық, қарындаш, ойыншық.

Балалар заттардың қайсысы мектепте оқуға, спортпен айналысуға немесе тамақтануға қажет екенін анықтайды.

Қорытынды: балалар мектептің білім алатын, достар табатын және жаңа дағдыларды меңгеретін орын екенін түсінеді.

III. Екінші аялдама – «Кітапхана әлеміне саяхат»

Балалар кітапханаға барып, кітапханашымен танысады.

Кітапханашының сөзі:

– Қош келдіңдер, балалар! Бұл – мектеп кітапханасы. Кітапханада көптеген қызықты кітаптар, ертегілер, өлеңдер, әңгімелер және энциклопедиялар бар.

– Кітап бізге көп нәрсе үйретеді. Кітап оқыған бала жаңа мәліметтер біледі, сөздік қорын байытады және қиялын дамытады.

– Кітаптарды таза ұстау керек. Олардың бетін жыртуға, парақтарын бүктеуге және сурет салуға болмайды.

Балаларға кітапхананы көрсету:

- Кітап сөрелері.
- Балаларға арналған кітаптар.
- Ертегілер мен суретті кітаптар.
- Кітапханашының жұмыс орны.

Кітапханашының сұрақтары:

1. Сендер қандай ертегілерді білесіңдер?
2. Қандай кітаптарды оқығанды ұнатасыңдар?
3. Кітапты қалай күтіп ұстау керек?
4. Кітапханаға келгенде қандай ережелерді сақтау қажет?

Ойын: «Кітапты күтіп ұстайық!»

Балаларға кітаппен жұмыс істеуге қатысты әрекеттер ұсынылады. Олар дұрыс әрекетті анықтайды:

- Кітаптың бетін жырту.
- Кітапты таза қолмен ұстау.
- Кітаптың ішіне сурет салу.
- Кітапты орнына ұқыпты қою.
- Кітаптың парақтарын абайлап ашу.

Балалар кітапқа қамқорлық жасаудың маңызын түсіндіреді.

Қорытынды: балалар кітапхананың білім мен қызықты оқиғалар әлемі екенін біледі және кітапты ұқыпты ұстауға үйренеді.

IV. Үшінші аялдама – «Спорт және денсаулық әлемі»

Балалар дене шынықтыру залына барады. Оларды дене шынықтыру мұғалімі қарсы алады.

Дене шынықтыру мұғалімінің сөзі:

— Балалар, бұл — дене шынықтыру залы. Мұнда оқушылар жаттығулар жасайды, жүгіреді, секіреді, ойындар ойнайды және спорттық жарыстарға қатысады.

— Спорт денсаулығымызды нығайтады. Дене шынықтырумен айналысқан бала ширақ, епті және төзімді болады.

— Спорт залында мұғалімнің нұсқауын тындау, бір-бірімізді итермеу және спорттық құралдарды рұқсатсыз пайдаланбау керек.

Спорттық құралдармен танысу:

Балалар доптарды, секіртпелерді, гимнастикалық төсеніштерді және басқа да қолжетімді құралдарды көреді.

Мұғалім олардың қандай мақсатта қолданылатынын түсіндіреді.

Қимылды ойын: «Көңілді жаттығу»

Балалар мұғалімнің көрсетуімен қарапайым жаттығулар орындайды:

1. Қолды жоғары көтеру және төмен түсіру.
2. Орнында жеңіл жүру.
3. Қолды екі жаққа созу.
4. Бір орында жеңіл секіру.
5. Терең тыныс алып, тынышталу.

Жаттығулар балалардың жас ерекшелігіне және спорт залының қауіпсіздік талаптарына сәйкес өткізіледі.

Сұрақтар:

1. Спортпен не үшін айналысамыз?
2. Қандай спорт түрлерін білесіңдер?
3. Спорт залында қандай ережелерді сақтау керек?

Қорытынды: балалар спортпен шұғылданудың денсаулыққа пайдалы екенін түсінеді және қауіпсіздік ережелерін біледі.

V. Төртінші аялдама – «Асханаға саяхат»

Балалар мектеп асханасымен танысады. Асхана қызметкері немесе жауапты педагог асхананың қызметі туралы әңгімелейді.

Асхана қызметкерінің сөзі:

– Балалар, бұл – мектеп асханасы. Мұнда оқушылар тамақтанады. Дұрыс тамақтану денсаулықты нығайтып, күш-қуат береді.

– Асханаға кірер алдында қолымызды жуамыз. Тамақ ішкенде асықпаймыз, әдептілік сақтаймыз және өз орнымызды таза ұстаймыз.

– Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды белгіленген орынға қою және асхана қызметкерлеріне құрметпен қарау қажет.

Балаларға асханадағы тәртіп ережелерін түсіндіру:

- Тамақтанар алдында қолды жуу.
- Асханаға тәртіппен кіру.

- Өз кезегін күту.
- Тамақты ұқыпты ішу.
- Тамақ ішіп отырған кезде өзгелерге кедергі келтірмеу.
- Тазалық пен жеке гигиена ережелерін сақтау.

Дидактикалық ойын: «Пайдалы тағамды танда»

Балаларға түрлі тағамдардың суреттері көрсетіледі: алма, сәбіз, сүт, су, кәмпіт, газдалған сусын және басқа тағамдар.

Балалар күнделікті дұрыс тамақтануға пайдалы тағамдарды атайды. Педагог тағамдардың әртүрлі болуы және суды жеткілікті ішу маңызды екенін түсіндіреді.

Сұрақтар:

1. Асханаға не үшін келеміз?
2. Тамақтанар алдында не істеу керек?
3. Қандай тағамдар денсаулығымызға пайдалы?
4. Асханада өзін қалай ұстау керек?

Қорытынды: балалар асхананың қызметін түсінеді, тамақтану мәдениеті мен тазалық ережелерін меңгереді.

VI. Қорытынды бөлім – «Мен мектепке дайынмын!»

Балалар экскурсиядан алған әсерлерімен бөлісу үшін ортаға жиналады.

Тәрбиешінің сөзі:

– Балалар, бүгін біз мектептің көптеген қызықты орындарын көрдік. Мектеппен таныстық, кітапханаға бардық, спорт залында жаттығулар жасадық және асхананың жұмысымен таныстық.

– Енді сендер мектепте қандай қызықты орындар бар екенін білесіңдер. Ал мектепке келгенде тәртіп сақтап, кітаптарды күтіп ұстап, спортпен айналысып, дұрыс тамақтануды ұмытпаймыз.

«Сөйлемді аяқта» ойыны

- Мектепке біз ... үшін келеміз.
- Кітапханада ... сақталады.
- Спорт залында біз ...
- Асханада біз ...
- Кітапты ... керек.
- Мектепте біз ... сақтауымыз керек.

Балалар сөйлемдерді өз ойларымен аяқтайды.

Рефлексия: «Маған не ұнады?»

Әр бала экскурсияның өзіне ұнаған бөлігін атайды. Мысалы, кітапханадағы ертегілер, спорт залындағы жаттығулар немесе асханадағы тәртіп ережелері.

Тәрбиеші балалардың белсенділігін мадақтап, мектеппен танысу саяхатының аяқталғанын хабарлайды.

Қорытынды нәтиже

Өткізілген экскурсия барысында балалар мектептің негізгі бөлімдерімен танысып, олардың қызметі туралы бастапқы түсінік алды. Кітапханаға бару арқылы кітапты құрметтеу және ұқыпты ұстау ережелерін меңгерді. Дене шынықтыру залында спорттың денсаулыққа пайдасы туралы білімдерін толықтырды. Асханада тамақтану мәдениеті мен жеке гигиена ережелерімен танысты.

Іс-шара балалардың мектепке деген қызығушылығын арттыруға, жаңа ортаға бейімделуін жеңілдетуге және болашақ оқушының бойында тәртіп, жауапкершілік, ұқыптылық пен өзара сыйластық дағдыларын қалыптастыруға бағытталды.

Жауапты педагогтар: _Мусина.Р.С

Тулепберген А.Т. _____

Күні: _____